

Hvalpetræning

af Niels Egelund Faddersbøll

Prægningen og træningen af en ny hvalp er den vigtigste del af hele hundens træning. Det er også den sjoveste, mest inspirerende og nemmeste del af træningen. Alligevel er det også her, at virkelig mange begår fejl. Nogle af fejlene kan rettes, men alt for mange kan ikke, og det får livslange konsekvenser for hundens træningsstandard, og dermed også for hvordan den kommer til at fungere som jagthund.

Den nye hvalp

Hvis man køber en kvalitets hvalp, så får man det bedste råmateriale at arbejde med. Ofte vil opdrætteren have brugt en masse tid på social kontakt med hvalpen.

I vores kennel har vi i 25 år arbejdet med at præge hvalpene med indkald på fløjte allerede fra 5-6 ugers alderen, en metode som mange andre opdrættere også har taget til sig.

Hvalpen vil på grund af god prægning, og i øvrigt som en del af sin natur, have let ved at være i kontakt med sin nye ejer og vil helt naturligt trives med at modtage indlæring og træning.

Alle forudsætninger for at lykkes med den nye hvalp er således til stede, men alligevel går det ofte galt.

Både jeg og min hustru har trænet utrolig mange hvalpe til os selv og til andre, og vi synes, at det er super sjovt og super nemt. Jeg har dog både som opdrætter og via min undervisning og specielt enetime træning af hvalpe og voksne hunde med problemer, set så mange mislykkede hvalpe, at der er grund til at kigge grundigt på hele den manglende viden og forståelse for at træne hvalpe, som skaber problemerne.

Alle forudsætninger for at lykkes med den nye hvalp er således til stede, men alligevel går det ofte galt.

Hvem begår fejl

De nye hundeejere er selvfølgelig i høj risiko

gruppen for komme galt af sted med deres hvalp.

De har endelig fået deres nye hvalp, og de brænder efter at komme i gang med træningen.

De har også søgt en masse oplysninger om det at få en ny hvalp og træne den.

Problemet her er ganske simpelt, at de er alt for ivrige og dermed tilbøjelige til at gå for hurtigt frem og de har fået alt for meget og for forskellig rådgivning om hvalpetræningen.

Ofte ser man for eksempel, at hvalpen er tilmeldt et træningshold allerede når den er 8-10 uger gammel.

Allerede her er det ved at gå galt.

Den nye ejer har en masse metoder der skal prøves af, men ikke nogen praktisk viden om hvad der er rigtigt eller forkert.

Samtidig skal hvalpen deltage i alverdens hvalpetræning, og måske endda med til temadage og seminarer, hvor der yderligere vil blive lagt grunden til en større forvirring hos ejeren.

Men også enkelte af de mere rutinerede hundefolk har problemer med hvalpetræningen.

Nogle, endog meget dygtige dressører, er ikke opmærksomme på vigtigheden af prægning og træning af hvalpene.

De foretrækker i virkeligheden måske at arbejde med voksne hunde, og ender med enten ikke at arbejde systematisk og korrekt med hvalpetræningen, eller helt enkelt med at blive irriteret på hvalpen, fordi den ikke kan finde ud af noget som helst.

Hvad gør man så?

Det man ønsker sig er, at hvalpen får en god

og rolig opvækst.

På den måde får man en hvalp i god balance, som er nem og ligetil at træne på. Det er vigtigt, at hvalpen forstår hvad der forventes af den, og at der ikke i dagligdagen og i træningen hele tiden udvikles fejl.

Derfor skal den nye hundeejer allerede inden hvalpen kommer hjem, have besluttet sig for hvordan hvalpen skal trænes.

Det er vigtigt, at hvalpen forstår hvad der forventes af den, og at der ikke i dagligdagen og i træningen hele tiden udvikles fejl.

Her er det, at det bliver svært, for den rigtige metode er ikke den som den nye hundeejer har mest lyst til at anvende.

For det første så tager ting tid, og alle ting kan ikke indlæres på en gang.

Så start med at få hvalpen hjem og lad den vænne sig til sit nye miljø.

Sørg for at gøre tilvænningen til de nye omgivelser og leveregler, så positiv for hvalpen som mulig.

Koncentrér hvalpetræningen om indkald, apportering, sit og kontakt, og undgå at skabe unødig konflikt mellem hvalp og ejer.

Tænk grundigt på om man, som hundeejer, er "synlig" for hunden.

Man skal med sit kropssprog, stemmeføring og enkle konsekvens, være i stand til tydeligt at kommunikere med hvalpen, uden at forvirre den.

Indkald

Indkald bør trænes dagligt.

Er hvalpen allerede vant til at komme på fløjte, kan man jo bare forsætte med øvelsen som opdrætteren har vist.

Ellers må man starte fra bunden og kalde på hvalpen med dens navn, give den masser af ros og godbidder når den kommer.

Hvis der slet ikke er arbejdet med indkaldet før, så kan det være praktisk at træne under lidt isolerede forhold, for eksempel en lang gang inde i huset, hvor hvalpen ikke lige kan løbe væk.

Træn daglig over nogle uger, og når indkaldet på hvalpens navn fungerer perfekt, så begynd med at koble fløjtesignalet på efter hvalpens navn.

Husk at skabe en positiv situation omkring indkaldet, for hvalpen skal det at komme til ejeren, være det bedste den ved.

Det er meget vigtigt, at hvalpen kommer helt hen og bliver ved ejeren under indkald.

Mange hvalpe løber lige hjem, rører lige ved ejeren og så er de væk igen.

Det er for flygtigt og vil på sigt skabe problemer, så kald hvalpen ind, og sid med den og ros den så den både nyder, men også slapper af, når den sidder hos ejeren.

Hvis der slet ikke er arbejdet med indkaldet før, så kan det være praktisk at træne under lidt isolerede forhold, for eksempel en lang gang inde i huset, hvor hvalpen ikke lige kan løbe væk.

Apportering

Når indkaldet er 100 % i orden, så kan man lave enkelte små apporteringer, ikke mange men måske bare 1 eller 2 om dagen.

Vælg et afgrænset område, for eksempel en gang eller lignende.

Brug en lille hvalpedummy og hold hvalpen, så den ser dummyen.

Lav en lille kort apportering og send hvalpen med det samme.

Så snart hvalpen samler dummyen op, men

ikke før, kalder man på den.

Når hvalpen kommer hjem med dummyen, så få hvalpen helt ind til dig.

Sid gerne på hug og ros hvalpen beroligende, vel og mærke uden at tage dummyen fra den.

Hvalpen vil næsten altid holde dummyen, så det er vigtigt ikke at flå dummyen ud munden på den, men i stedet skabe en positiv situation, hvor hvalpen roses for at holde dummyen.

Selv om hvalpen gerne vil gå lidt rundt med dummyen, så lad være med at tage dummyen fra.

Kald den ind og ros den, men lad den holde dummyen imens.

Det er nødvendigt at forstå, at i hvalpetræningen lægger man grunden for en god aflevering, som hvalpen tager med sig i den videre træning.

Husk ingen godbidder under apporteringstræningen, det får bare hvalpen til at smide dummyen for at få godbiden.

Hvis hvalpen ikke ser hvor du kaster dummyen, så lad være med at bøvl med, at den ikke kan finde dummyen. Afbryd i stedet øvelsen, hent selvdummyen, og prøv med en ny. Hvalpen har nemlig brug for at apporteringstræningen er positiv og giver den en selvsikkerhed i forhold til at finde dummyen.

Hvalpen har brug for at apporteringstræningen er positiv og giver den en selvsikkerhed i forhold til at finde dummyen.

Husk også, at en jagthundehvalp den samler alting op.

Det vil sige at sko, legetøj og hvad der ellers ligger på gulvet det bliver samlet op og afleveret til ejeren.

Vær tålmodig.

Det hjælper ikke at skælde hvalpen ud for at komme med ting, hvis man gerne vil have

den til at blive en god apportør.

Så der er to muligheder.

Flyt det hvalpen ikke må samle op, eller tag tingene fra den, når den kommer og vil aflevere, og vær rolig og venlig i situationen.

Sit

Træn også små øvelser hvor man lærer hvalpen at sidde. Læg en lille godbid i den flade hånd, vis hvalpen godbiden, luk derefter hånden og før din knyttede hånd op mod ansigtet.

Pr. refleks sætter hvalpen sig, og man kan give den sit kommando. Så snart hvalpen sætter sig, giver man den godbiden.

Med små gentagelser hver dag, er den sit øvelse indlært let og ubesværet.

Efterhånden som hvalpen bliver mere sikker i øvelsen, kan man prøve at lade den sidde lidt længere, før den får belønningen, og man kan meget forsigtigt tage et enkelt skridt væk fra hvalpen, men gå ikke hurtigere frem end at hvalpen bliver siddende.

Når hvalpen har forstået øvelsen skal man sætte den tilbage med en irettesættende kommando, hvis den rejser sig.

Både i hvalpetræningen, men også i den senere grundtræning skal man aldrig kalde hvalpen ind når den er sat af, men altid gå tilbage til den.

Kontakt

En spaniel skal som voksen jagthund, kunne jage helt kort under bøssen, uanset de fristelser der måtte være i form af vildt, skud m.m.

Derfor er kontakt træning af den lille hvalp utrolig vigtig.

Med mindre der er fare for hvalpens liv, på grund af vej og trafik, så lad hvalpen være løs uden snor.

Man kan ikke forvente, at en hvalp skal vokse op uden at have lært at administrere sin frihed, og så tro, at det ikke vil give problemer når hvalpen bliver voksen.

Så når hvalpen er ude, også hjemme i haven, så hold kontakt med hvalpen.

Kald den jævnlig hen, ros den og lad den løbe igen.

Gå lidt i den modsatte retning af hvalpen og giv en lille lyd med stemmen, eller et bib i fløjten så den ser, at du har skiftet retning. Alt dette vil lære hvalpen, at den fint kan være løs uden snor, men den skal holde øje med dig. Lad aldrig hvalpen komme for lang væk. Mere end 20 meter fra føreren kan for en spanielhvalps vedkommende, betragtes som et vellykket flugtforsøg.

***Lad aldrig hvalpen komme for lang væk.
Mere end 20 meter fra føreren kan, for en spanielhvalps vedkommende, betragtes som et vellykket flugtforsøg.***

Har man flere hunde, bør man være opmærksom på, at de måske løber lidt længere væk. Hvis hvalpen har meget frihed sammen med de voksne hunde, så vil den dels flytte sin kontakt over på dem i stedet for på ejeren og dels lære at løbe længere væk end godt er. Lad ikke hvalpen lave unoder, for eksempel løbe efter småfugle i haven og lignende. Hvalpen vil synes, at det er sjovt, men en dag skal den kunne stoppe og sætte sig ned for alt vildt den rejser, så der er ingen grund til, at den skal lære at løbe efter det som hvalp.

Typiske problemer

Det er typisk, specielt for den nye hundeejer, at træningen går rigtig godt i starten, men pludselig så opstår der problemer. Hvalpen udvikler sig jo hele tiden, og den bliver jo mere moden og dermed også mere modig. Det er vigtigt, at den nye hundeejer er meget opmærksom på, at der sker en konstant udvikling med hvalpen, og samtidig sørger for at tilpasse træningen til hvalpens udvikling. Et godt råd er, at de fleste fejl der opstår i træningen, de kan rettes ved at gå lidt tilbage i træningen.

Det første problem der som regel opstår er, at hvalpen, efterhånden som den bliver mere

selvsikker, vil udfordre ejeren på indkaldet. Typisk vil hvalpen være interesseret i et eller andet i terrænet, og ikke lige komme når der bliver kaldt.

Det første problem der som regel opstår er, at hvalpen, efterhånden som den bliver mere selvsikker, vil udfordre ejeren på indkaldet.

Det er jo samtidig en prøve på lederskabet. I første omgang, må ejeren markere sig med en brøsig kommando, og hvis det virker, rose hvalpen når den kommer. Virker det ikke, må man gå frem til hvalpen, lige tage lidt fat i nakkeskindet mens man skammer den ud, og så gå lidt væk og kald på den igen. Uanset hvad, så er det vigtigt at indkaldet altid afsluttes med, at det er hvalpen der kommer til ejeren, og at den får ros for at have gjort det rigtigt.

Hvis for eksempel der pludselig opstår problemer omkring apporteringen, hvor hvalpen ikke vil komme med dummyen, ja, så er der ikke andet og gøre end at stoppe med apporteringstræningen, og gå tilbage og træne indkald.

Hvis hvalpen smider i afleveringen, så er det tilbage og træne små korte apporteringer under isolerede forhold, og så ned på hug og lære eller genindlære hvalpen, at det er super godt at holde fast på dummyen.

Andre problemer kan være hvalpen ikke vil blive siddende, når man går fra den. Igen tilbage og træne sit øvelse, uden at gå fra hvalpen, og så være konsekvent i træningen, så vil man efter et stykke tid, gradvist kunne fjerne sig fra hvalpen igen.

Alt har en betydning

Populært sagt, så trænes en hvalp på det der går godt, og det der ødelægger træningen er det der går dårligt.

Populært sagt, så trænes en hvalp på det der går godt, og det der ødelægger træningen er det der går dårligt.

Det er derfor utroligt vigtigt, at man under hvalpens opvækst og træning er opmærksom på at få gjort tingene rigtigt fra starten. Man kan sige, at hvis alt bliver gjort rigtigt, så er der kun et positivt spor frem i hvalpens liv.

Men hvis der samtidig bliver udviklet fejl på grund af forkert træning eller manglende opmærksomhed, så bliver der flere spor. Først skal fejlen rettes og så skal der indlæres

noget nyt og rigtigt, og det gør træningen utrolig meget mere kompliceret. Derfor kan det heller ikke gentages nok, at de vigtige momenter i hvalpetræningen Bliver indlært på en positiv og konsekvent måde.

Kærlighed og konsekvens

Det er vigtigt, at træningen består af både kærlighed og konsekvens.

Benytter man sig kun af den ene del, så bliver resultatet ikke godt.

Kærlighed, er måske et stort ord når man taler om forhold til sin jagthund, men det handler om at være god ved sin hvalp og bruge tid på at skabe et bånd mellem hvalpen og dens nye ejer.

Konsekvens betyder, at man samtidig sørger for, at hvalpen udvikler sig i den rigtige retning.

At hvalpen i tide lærer nogle grundlæggende øvelser som er vigtige for fremtiden, og at den opfatter ejeren som sin leder.

Som leder skal man være venlig, men bestemt.

Endelig skal man sørge for, at hvalpen ikke udvikler fejl, der er svære at træne ud af den igen.

Enkelhed og tålmodighed

Jeg har både sagt og skrevet det før, men hundetræning er ikke en konkurrence om at blive først færdig.

Hvalpetræning bør begrænse sig til indkald, apportering, sitøvelse og kontakt træning. Så tag det roligt, træn hvalpen positivt og grundigt i de øvelser.

Det er både i hvalpetræningen, men også i den videregående træning vigtigt, at der indlæres få øvelser, som så til gengæld er indlært 100 %.

Træningen må aldrig følge en zig zag kurs, hvor der snart prøves det ene og så det andet.

Undgå fejl, og hvis disse opstår, så gå tilbage i træningen og ret fejlene hurtigt.

Og husk, at eftersom hvalpetræningen er så vigtig, så skal man kun acceptere den bedste og dygtigste rådgivning, hvis man søger hjælp.